

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Calvinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

6. Erant iusti ambo ante Deum, incedentes in omnibus mandatis & iustificationibus Domini sine querela.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

ANTIDOTA
EVANGELICA
IN EVANGELIUM
SECUNDVM LVCAM.

CAPVT I.

6. Erant iusti ambo ante Deum, incedentes in omnibus mandatis & iustificationibus Domini sine querela.

Tria fidei
documen-
ta.

Iustitia
operum.

Tract. 41.
in Ioan.

VALLET hic locus plurimum contra pestilentes horum temporum hæreses. Primum enim docet, obseruari posse omnia mandata Dei; quod à nemine vnquam præstitum fuisse perpetuò vident horum temporum hæretici, Calvinus maximè. Hic enim duo sunt, qui (si verum Scriptura dicit) in omnibus Dei mandatis ambulabant, id est, ea omnia seruabant eo sanè sensu quo seruari omnia à viatoribus possunt ac debent, & quo ea seruanda esse Catholica docet Ecclesia. Secundò docet hic locus, ex mandatorum obseruatione hominem iustum fieri seu iustificari coram Deo. Quum enim Euangelista dixisset illos fuisse *iustos coram Deo*, id est, vera iustitia quæ apud Deum talis habeatur, causam & modum vnde fuerint iusti, subiungit: *Incedentes in omnibus mandatis & iustificationibus Domini sine querela*. Tertiò docet hic locus, iustitiam bonorum operum coram Deo talem esse, & sic in omnium mandatorum obseruatione consistere, vt à grauioribus tantum peccatis immunis sit; non quòd tam exacta obseruatio necessariò requiratur quæ cum nullis leuioribus peccatis consistat. Ideo enim adiecit Euangelista, *Sine querela*: id est, vt S. Augustinus iuxta alias Scripturas sapienter exponit, sine crimine aut lethali peccato. *Multi (inquit) iusti dicti sunt sine querela, quod intelligitur sine crimine*. Nulla enim querela iusta est de his in rebus humanis qui non habent crimen. *Crimen est peccatum graue, accusatione & damnatione dignissimum.*

simum. Vnde & alibi distinguit: *Aliud est esse sine peccato, quod soli Christo competit; aliud sine querela, quod de multis iustis in hac vita dici potuit.* Sic hunc ipsum locum idem sapientissimus Doctor alibi exponit, ubi & similem Apostoli de seipso confessionem introducit. *Conuersatus secundum iustitiam qua ex lege est, sine querela.* Sed & ipse in eadem epistola Apostolus ad similem iustitiam alios hortatur. *Vt sitis sine querela, & simplices filij Dei sine reprehensione.* Rursum in alia epistola quum de seipso dixisset, *Vos testes estis, & Deus, quam sancte, & iuste, & sine querela vobis, qui credidistis, sumus,* similem iustitiã aliis precatur, dicens: *Ipsa autem Deus pacis sanctificet vos per omnia, ut integer spiritus vester, & anima & corpus sine querela, in aduentu Domini nostri Iesu Christi seruetur.* Eandem illis precatur iustitiam ac sanctitatem, quam de Zacharia & Elisaberha testatur Euangelium.

Contra hunc locum mirè recalcitrant hæretici. Aliqui volunt istos fide iustos fuisse, quia gratis Deo propter mediatorem placuerunt: quæ autem de mandatorum obseruatione subiunxit Euangelista, ad iustitiam coram Deo nõ pertinere. Sed hos homines in alienum sensum Lucæ verba torquere ipse Calvinus affirmat. Is verò ut Catholicos alia via refellat, respondet hanc iustitiam Zachariæ & vxoris eius à iustitia fidei fluere & illi subordinari, ideoq; alterã alteri à nobis opponi non debere. Sed hæc responsio nulla est. Non enim iustitiam operum iustitiæ fidei ex hoc loco nos Catholici opponimus, sed alteram cum altera coniungimus, ut iustitia nostra coram Deo non ex sola fide, sed etiam ex mandatorum obseruatione consistat. Hanc isto loco fateri & agnoscere videtur sanè prima facie Calvinus. Ait enim *veram esse hanc definitionem, iustos esse qui vitam suam formant ad legis præcepta.* Postea quoque ostendit non propterea Christi gratiam esse superuacaneam, tametsi plena legis obseruatio vitam conferat, quia ad hanc legis obseruationem accedit gratuita reconciliatio per Christum, & quotidiana venia qua illis peccata ignoscit. Hoc certè totum orthodoxè diceretur, si in illa gratuita reconciliatio renouationem internam quæ ab altera nunquam seijungitur, cõplecteretur, & de peccatis ac defectibus iustorum minutioribus, quibus quotidiana venia præstatur, loqueretur. Sed vaser hæreticus nihil horum intelligit. Ait enim. *Iusti ergo & irreprehensibiles consentur, quoniam tota eorum vita testatur eos iustitia addictos esse, regnare in illis Dei timorem, dum quoddam est sanctitatis exemplar.* Sed cum à perfectio

In lib. de
perfect. iu-
stitia.

De pecca-
mer. & re-
miss. lib. 2.
cap. 13.

Philip. 3.

Philip. 2.

1. Thess. 2.

1. Thess. 5.

Hæretico-
rum pugna.

fectione longè distet pium eorum studium, non potest sine venia placere Deo. Quare iustitia, quæ in illis laudatur, à gratuita Dei indulgentia pendet, quæ sit ut quod reliquum est in ipsis iniustitie non imputet. Attende impostoris verba. Vult in ipsis iustis aliquam adhuc iniustitiam manere. Hæc iniustitia est ipsa legis transgressio apud Calvinum, quia videlicet ex eius sententia quodlibet vel minimum peccatum est vera legis transgressio, & legem nemo potest seruire. Rursum dicit eos censer iustos quia iustitie addicti erant, & Dei timor in illis regnabat. Iustus quippe iuxta Calvinum est, qui studium bene agendi cum aliquo Dei timore non deposuit, tamen hoc eius studium boni desiderij effectum non sortiatur. id est, qui nondum in profundo positus contemnit: ut ad Rom. cap. 7. aliisque variis in locis apertè eum docere docebimus. Quare & quum hîc dicit, *pium iustorum studium longè à perfectione distare*, perfectionis vocabulo ipsam iusti operis executionem intelligit. Sed maluit hîc hypocritam agere propter præsentis loci euentiam, quàm impiam suam sententiam loco alieno proferre.

Iustus in
sensu Cal-
vini qui.
Rom. 7.
vers. 19.

Beza Cal-
vini hypo-
critam de-
rexit.
Rom. 4.
1. Cor. 4.

Galat. 2.

Psal. 143.

Sed Theodorus Beza magistri sui mentem (quem doctissimum interpretem semper vocat) optimè tenens, omni deposita latua, alias hoc loco Scripturas opponit, quæ iustitiam operum damnare videntur, ut illud: *Abraham si ex operibus iustificatus est, gloriam apud homines habet, non apud Deum.* Item illud: *Nullius mihi conscius sum, sed non in hoc iustificatus sum.* Rursum illud: *Si ex lege iustitia, ergo gratis Christus mortuus est.* Quæ omnia suis locis exposuimus, & contra iustitiam operum in fide nihil facere ostendimus. Opponit & illud: *Non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens.* Cui loco breuiter responderi potest: Si nemo coram Deo iustificabitur, ergo nec per suam nec per alienam iustitiam ipsi imputatam, nec per opera, nec per fidem aliquis iustificabitur, ac per hoc non operum tantum, sed & fidei iustitiam, ipsamque imputatiuam, hic locus excludet. Si autem fidei iustitia his verbis non excluditur, profectò nec operum fidei iustitia excludetur: quum eadem sit ratio radicis & fructuum, Scriptura quoque non secus bonis operibus quàm fidei iustitiam tribuat. Cæterum quod dicit Propheta Dauid, nec fidei nec operum iustitiam veram excludit. Illud tantum docet, in Dei iudicio, qui omni profus peccato caret, neminem mortaliū qui peccatores omnes sunt vel fuerunt, pro iusto haberi posse, si iuxta iudicium & mensuram iustitiæ diuinæ in examen

voco

voceatur. *Aperta sententia est* (ait Augustinus) *de superiori* In lib de
versu illustrius declarata. Non intres (inquit) *in iudiciū cum* perfect.
seruo tuo; hoc est enim: Noli me iudicare secundum te, qui es si- iustit.
ne peccato. Et quod ait, Non iustificabitur, ad illam iustitiam
resulit, qua in hac vita non est. Hæc ille. Eodem modo expli-
 cat lib. 2. cap. 19. de pecc. mer. & remiss. & de nat. & grat. c. 60.
 Vide quoque Bernardum serm. 5. de verbis Esaiæ; qui & ipsos
 Angelos hoc versu Prophetam complecti scribit. Illi enim
 iusti sunt, sed ex Deo, non coram Deo; & Dei munere, non
 in Dei comparatione; qui sic iustus est vt ipsa simul iustitia
 sit, nec vllum admixtum peccatum habeat. Comparationem Vide Hie-
 igitur statuimus non in sensu Pelagiano, quasi omni prorsus ronymū in
 peccato homo careat, & solū secundū minus à Dei iu- Hieremia
 stitia differat, sed ita imperfectam, vt etiam in scientia Dei cap. 31.
 & verè imperfecta sit.

28. *Aue gratia plena, Dominus tecum, &c.*

VERBA hæc & verborum in Ecclesia Catholica vsū cor-
 rumpunt & exagitant heretici. Negant vocabulū Lucæ
lux ἁπλοῦν significare, *Gratia plena*, sed, vt Calvinus vult,
gratiam consecuta; vt Beza vertit, *gratis dilecta*; vt Erasmus
 peruertit, *gratiosa seu pulchra*; vt Castalio transtulit, *accepta*.
 Cæterum verbum *ἁπλοῦν*, vnde hoc participium passiuum
 deriuatur, significat propriè, *gratia replere*, vt Chrysostomus
 Græcus docet in comment. ad Ephes. cap. 1. homil. 2. vbi Pau-
 lus eodem verbo vsus dicit. quòd *Deus nos in Christo ἁπλοῦν*,
 gratia repleuit, seu variis gratiæ donis sibi gratos effecit, quæ
 ibi multa cōmemorat Chrysostomus. Eodem quoque in lo-
 co verba Christianorum, quibus diabolo renunciant & cæle-
 stia laudant, vocat Chrysostomus *ἁπλοῦν lux ἁπλοῦν*, *verba*
gratia plena. Vocatur autem ab Angelo gratia plena, tum B. Virgo
 propter futuram filij Dei conceptionem & partum, vt expo- cur gratia
 nit Ambros. lib. 1. cap. 2. in Lucam, Hierony. in epist. ad Princi- plena.
 piam tom. 5. Athanasius in Euangel. de sanctis. Deipara, &
 August. homil. 44. ex hom. 50. tum etiam quia iam ante hanc
 Angeli vocem (quæ non erat operatoria, sed partim indicati-
 ua, partim, vt iam dictum est, prænunciatiua) & post ipsum
 partum semper erat omnibus virtutibus plena, nullius peccati
 rea. Sic plenam gratia fuisse docet August. serm. 9. de temp.
 & de sancta virginit. cap. 4. & D. Bernardus homilia 3. super
 Missus est. Idque omnino tum ita fieri oportuisse, quia ad
 finem